

Україна

Ратифікувати Римський статут, забезпечити відповідальність за воєнні злочини та злочини проти людства

Парламентарі готуються проголосувати за ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду

(КИЇВ, 15 серпня 2024) – Парламент України має проголосувати за ратифікацію Римського статуту, установчого договору Міжнародного кримінального суду (МКС), заявила сьогодні організація Fortify Rights. Очікується, що голосування про те, що Україна має стати 125-ю державою-членом МКС, відбудеться у Верховній Раді пізніше цього місяця.

«Повноцінне членство в МКС є логічним далшим кроком у притягненні до відповідальності за міжнародні злочини, скоєні у ході російської агресії в Україні», – сказав В'ячеслав Ліхачов, спеціаліст з прав людини у Fortify Rights. «Україна вже визнала юрисдикцію МКС понад десять років тому, від самого початку російського вторгнення. Ратифікація Римського статуту надішле потужний сигнал про прихильність України до міжнародних стандартів відповідальності за воєнні злочини та злочини проти людства».

15 серпня Президент України подав до парламенту два законопроекти, пов'язані з ратифікацією Римського статуту: один власне про ратифікацію, та інший про приведення національного законодавства України у відповідність до норм Статуту.

Шлях України до ратифікації Римського статуту розпочався 20 січня 2000 року, коли держава його підписала. У 2016 році до Конституції були внесені поправки, що дозволяють його повну ратифікацію.

З початком російської агресії Україна скористалася можливістю визнати юрисдикцію МКС, яку надає стаття 12(3) Римського статуту. 9 квітня 2014 року юрисдикцію МКС було визнано щодо діянь, вчинених на території України з 21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року. 8 вересня 2015 року юрисдикцію суду було розширено щодо вірогідних злочинів, скоєних на всій території України з 20 лютого 2014 року.

Застосовуючи цю юрисдикцію, 17 березня 2023 року судді МКС видали ордери на арешт голови російської держави Владіміра Путіна та уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Белової, звинувативши їх у воєнних злочинах «незаконної депортації та незаконного переміщення населення з окупованих територій України до Російської Федерації, що завдало шкоди українським дітям». 24 червня 2024 року МКС також видав ордери на арешт колишнього міністра оборони Росії Сергея

Шойгу та заступника міністра оборони Валерія Герасімова як відповідальних за воєнні злочини, пов'язані з ракетними ударами російських військ по українській електроенергетичній інфраструктурі в період з жовтня 2022 року до березня 2023 року.

«На сьогодні МКС є єдиним міжнародно-правовим механізмом подолання безкарності та притягнення лідерів Росії до відповідальності за їхні злочини в Україні», — сказав В'ячеслав Ліхачов. «Ратифікація Римського статуту дає українцям надію досягти справедливості за жахливі злочини, вчинені проти них».

Упродовж багатьох років українські правозахисники та міжнародні організації адвокатавали ратифікацію Україною Римського статуту. За цей час український уряд досяг певного прогресу у приведенні внутрішнього законодавства у відповідність до міжнародного права. Наприклад, у 2022 році Україна ухвалила зміни до Кримінального кодексу України, які дають змогу співпрацювати з МКС.

Ратифікація Римського статуту гармонізує українське національне законодавство із міжнародним правом, заявила Fortify Rights. Це вимагає від України включити визначення воєнних злочинів, геноциду та злочинів проти людяності, які відповідають розумінню Суду, у національну нормативно-правову базу, закривши прогалини, пов'язані з масштабом цих серйозних злочинів та особливостями притягнення до відповідальності за них. Ратифікація Римського статуту також посилить захист осіб, які постраждали від злочинів, у тому числі через компенсацію, реституцію та реабілітацію, які наразі не повною мірою відображені в українському законодавстві.

«Захист інтересів постраждалих та їхніх родичів так само важливий, як і покарання винних», — заявив В'ячеслав Ліхачов. «Ратифікація Римського статуту відповідає як національним інтересам України, так і інтересам правосуддя».

Для детальнішої інформації, будь ласка, звертайтеся до:

В'ячеслав Ліхачов, Human Rights Associate,
Fortify Rights (англійська, українська, російська)
vyacheslav.likhachev@fortifyrights.org,
X: [@Slava_Likhachev](https://twitter.com/Slava_Likhachev),
+38 068 701 7468

Альона Казанська, Human Rights Associate,
Fortify Rights (англійська, українська)
aliona.kazanska@fortifyrights.org,
+38 050 266 5273